

G A L L O V I D I Æ D E S C R I P T I O,

IOANNE MACLELLANO Autore.

Etymon.

Allovidia nomen ducit à *Gallovid*, quod priscorum *Scotorum* lingua *Gallum* significat: nam ab initio *Scoti Brittones* vetustissimos *Britanniae* cultores *Gallus* appellabant, utpote è *Gallis* oriundos. Vetus ea *Britto-*

Situm.

num ditio, à meridie mari *Hibernico*, ab occasu æstuario *Glotta*, à septentrione *Caricta*, & *Coila*, ab oriente æstivo *Nitho* amne clauditur: in longitudinem porrigitur ab oriente æstivo in occasum *Hybernum* ad milliaria 70, inter pontem *Drumfrisi* & *Mulam* extremum promontorium. In latitudinem expanditur à septentrione in meridiem, alicubi ad 24, alicubi ad 20, alicubi ad 16 milliaria. Sex eam amnes intersecant, *Vrus*, *Deva*, *Kennus*, *Crea*, *Bladna*, *Lussus* in mare *Hibernicum* decurrentes. *Kennus* vallem *Kennam* dividens, in lacum sibi cognominem infunditur, ex eodemque rursus effusus in *Devam*, amisso nomine, duodecim millia passuum à mari defluit. Est quidem & amnis *Fleta*, (medio fere intervallo inter *Devam* & *Cream*) & *Palinurus*; sed hi inter majores amnes non censentur. Omnes *Salmonum* piscatu nobiles; sed præ cæteris *Deva*. Regio tota est cælo foloque saluberrimo: raro in montes assurgit, frequentibus tantum collibus intumescit. Tres ibi montes eximiae altitudinis cernuntur; unus ad æstuarium *Crea*, vulgo *Carnesmoor*, id est (si interpreteris) *Carnesi desertum*: & alter, non procul ab eo, *Marocus*; & tertius, ad æstuarium *Nithi*, *Cresfeldius*. Quicquid terrarum ultra *Lussum* jacet, *Rinum*, id est rostrum *Gallovidiæ*, dicitur: quippe instar avis rostri prominet, ejusque ultimus terminus *Novantum* promontorium, incolis *Mula*, id est glabrum & detonsum, vocatur: nam prisci *Scoti* promontoria appellant *Mula*, metaphora à capite detonso sumpta. *Lussi* æstuarium, Ptolemæo *Rerigonius*, ab oriente, & lacus *Rianus*, Ptolemæo *Vidogara*, ab occidente terram in angustum cogunt, *Isthmum*que efficiunt, & *Chersonesum*, seu peninsulam, *Peloponeso* non absimilem. Tota *Gallovidia* formam elephantis refert; caput est *Rinum*. Proboscis, *Mula*; pedes, promontoria in mare exporrecta; humeri, montes supra memorati; spina dorfi, saxa, & ericeta: corpus reliquum, reliqua regio.

Amnes.

Kennus.

Fleta.

*Regionis
indoles.*

Scotia.

Portus habet insigniores, Fanum *Cudberti* in æstuario *Deva*, multarum navium capacem, & tutum receptum, utpote, montium & Insulæ *Rossa* objectu, undique à ventis defensum; & *Cariovillam*, securam navium stationem; & tres in *Chersoneso*, seu *Rino*, *Nessocum*, lacum *Rianum*, & portum *Patricii*.

Tota Provincia dividitur in *Gallovidiam* superiorem, & inferiorem; superior inter flumen *Cream* & *Mulam* promontorium jacet, habetque rerum capitalium judicem *Agnæ* gentis Principem, qui honos ad eum transit, post cladem familiæ *Maclellanæ*. Inferior, vulgo præfectura Fani *Cudberti*, judicem habet *Maxwelliæ* familiæ principem.

Tres ibi classes seu Presbyteria, Fani *Cudberti*, *Victonensis*, & *Stranraverensis*. In Classe Fani *Cudberti* numerantur Ecclesiæ parœcianæ 17, in *Victonensi* novem, in *Stranraverensi* 8: Ex his quotannis bis cogitur Synodus. Quicquid est Ecclesiarum infra *Vrum* ad Classem *Drumfrisensem* pertinet.

Oppida habet, Fanum *Cudberti* (vulgo *Kirc-keubrie*) ad æstuarium *Deva*, portu ejusdem nominis nobile: & *Victonem*, celebre quondam emporium, à *Brittonibus* (ut putatur) conditum ad æstuarium *Crea*; *Candidam Casam*, (vulgo *Whitborn*) cœnobio claram: *Capellam*, vel (ut quidam malunt) *Stranraveram*, ad lacum *Rianum* in *Chersoneso*. Non ita pridem *Nova Gallovidia*, ad flumen *Kennum*, adscita est in numerum urbium, verum ea nihil fere urbis præter nomen habet, paucis ibi structis ædificiis; quippe *Kennuria Vicecomes*, qui ibi oppidum condere decrevit, morte præventus, opus inchoatum reliquerat. Celebrantur tamen illic nundinæ singulis septimanis, quo accolæ, satis magno numero, conveniunt, alii emendæ, alii vendendæ annonæ causa, quæ illuc è vicina regione à mercatoribus comportatur.

Cœnobio in *Gallovidia*, *Candida casa Niniano*, quem Deum tutelarem putabant, sacra, in ultimo *Gallovidiæ* recessu, quo olim homines, è longinquis Regionibus, religionis ergo, profectiones suscipiebant, visuri reliquias, & ædem *Niniam*, indeque aliquid sacri pulveris, magnum illis temporibus Sanctitatis monumentum, asportaturi; Cœnobium *Lussense*, ad sinum fluminis *Lussi*: *Dundrananum*, quarto à Fano *Cudberti* lapide orientem versus. *Glyci-cardium*, vulgo Cœnobium *Novum*, ad æstuarium *Nithi*: *Tunglandium*, ad ripam *Deva*; *Marianum*,

Y